

**AZ ÓKORTUDOMÁNYI TÁRSASÁG 42. ALKALOMMAL MEGRENDEZETT
ÁBEL JENŐ ORSZÁGOS LATIN VERSENYÉNEK ELSŐ FORDULÓJA**

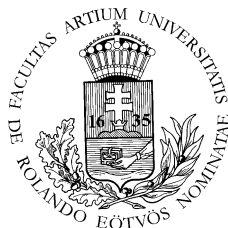
A maiores (9-11. oszt.) kategória tétele

(2006. február 10. 10-13^h)

Akinek fejébe száll a dicsőség, könnyen megjárhatja

Karthágó afrikai alattvalói megelégedik a szolgaságot és fellázadnak a pún uralom ellen. Maharbal, az ellenük kiküldött karthágói hadvezér azonban furfangosan használja ki az afrikaiak egyik káros szenvedélyét, így arat győzelmet felettük. Nyilván ezért került be ez az anekdotikus történet Frontinus (Kr.u. 1. sz.) háborúkat és hadicseleket feldolgozó *Strategemata* c. munkájába.

Maharbal, dux Carthaginensium a senatu adversus Afros rebellantes missus est. Cum¹ sciret eam gentem avidam esse vini², talem dolum excogitavit. Magnum vini modum³ mandragorā⁴ permiscuit, cuius vis⁵ est inter venenum ac soporem⁶ media. Tum, proelio commisso, ex industria⁷ cessit⁸. Nocte deinde intempesta fugam simulavit, relinquens in castris quasdam sarcinas et omne vinum mandragora infectum. Cum⁹ barbari castra eius occupavissent, in gaudium effusi¹⁰ avidè medicatum merum ebiberunt, et haud multo post¹¹ in modum defunctorum¹² strati¹³ inter tabernacula iacebant. Tunc est reversus Maharbal cum exercitu, et impetum in Afros inopinantes fecit. Multos eorum vivos cepit, ceteros trucidavit.

---

¹ „mivel” (okhatározói *cum*, az indicativusnak fordítandó állítmánya ezért áll coniunctivusban)

² *avidus est* + Gen. – nagyon szeret vmit

³ *modus*, -i m – itt: „mennyiség” (amiből: Gen.)

⁴ *mandragora*, -ae m. – mandragóra (kábító, altató hatású növény)

⁵ *vis* – hatás

⁶ *sopor*, -oris m – altató

⁷ *ex industria* – készakarva, szándékosan, előre megfontolt szándékkal

⁸ keresd a *cēdō* 3 igénél!

⁹ „miután” (narratív *cum*, az indicativusnak fordítandó állítmánya ezért áll coniunctivusban)

¹⁰ *in gaudium effusi* – „túláradó örömben”

¹¹ *haud multo post* – nemsokára

¹² *defungor* 3 = *morior* 3

¹³ *sterno* 3 *stravi*, *stratum* Pass. – elterül